

פרוטוקול

ישיבת מועצת הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית

שהתקיימה ביום חמישי, ה-19 בנובמבר 2020, בשעה 09:00, בשיחת ועידה באמצעות ZOOM

חברי מועצה משתתפים:

ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות ויו"ר המועצה
גב' חגית שני, סגנית החשב הכללי, משרד האוצר
מר רועי פישר, סמנכ"ל משאבי אנוש, משרד הכלכלה והתעשייה
מר אסף וסרצוג, אגף התקציבים, משרד האוצר (השתתף בנושאים מס' 1-5 ו-7-9)
גב' ציפי עוזר-ערמון, נציגת ציבור
מר ארז צור, נציג ציבור

משתתפים נוספים:

מר אהרון אהרון, מנכ"ל רשות החדשנות
מר ארי זיגמן, ראש מטה מנכ"ל רשות החדשנות
עו"ד צפיר נוימן, היועץ המשפטי, רשות החדשנות
עו"ד לי קפון דפני, הלשכה המשפטית, רשות החדשנות (למעט נושא מס' 6)
מר פניאל רוזנטל, ראש מטה ראש רשות החדשנות
מר שגיא דגן, ראש זירת חברות בצמיחה, רשות החדשנות
גב' אניה אלדן, ראשת זירת הזנק, רשות החדשנות (השתתפה בנושאים מס' 4, 5, 8 ו-9)
ד"ר מלכה ניר, ראשת זירת ייצור מתקדם, רשות החדשנות (השתתפה בנושאים מס' 6 ו-7)
ד"ר אביב זאבי, ראש זירת תשתיות טכנולוגיות (השתתף בנושאים מס' 6 ו-7)
מר אבירם ז'ולטי, מנהל חטיבת תפעול ותמיכות, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 6)
ד"ר אסף קובו, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 6)
עו"ד רוני אמיר ארזי, הלשכה המשפטית, רשות החדשנות (השתתפה בנושאים מס' 4-9)
מר אלירם שמואל, המבקר הפנימי, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 10)
מר אייל זעירא, מנהל חטיבת לקוחות ומשאבים, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 11)
מר דניאל פרויד, מנהל מערך הלקוחות, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 11)
מר עידו סופר, אגף התקציבים, משרד האוצר (השתתף החל מנושא מס' 4)
גב' נועה שוקרון, אגף התקציבים, משרד האוצר

על סדר היום

1. דברי פתיחה - ראש רשות החדשנות;
2. מעבר על ביצוע כלל החלטות המועצה מישיבות קודמות ועמידה במועדי ביצוע;
3. עדכוני מנכ"ל שוטפים;
4. אישור מסלול הטבה חדש - מסלול הטבה מס' 46 - תכנית לעידוד השקעות הון ראשוני בחברות בתחומים בעלי סיכון גבוה, מגובות הון סיכון;
5. אישור מסלול הטבה חדש - מסלול הטבה מס' 4 - חממות טכנולוגיות 2020;
6. הצגת עבודה בנושא תמלוגים;
7. תיקון מסלול הטבה מס' 2 - תמיכה בחדשנות טכנולוגית של התעשייה בשיתוף עם גורמי ממשל - הוספת מסלול משנה חדש - שת"פ עם משרד הביטחון - מפא"ת;
8. אישור מסלול הטבה חדש - מסלול הטבה מס' 48 - קידום יזמות טכנולוגית בעיר באר שבע;
9. תיקון מסלול הטבה מס' 29 - תכנית מעבדות לחדשנות טכנולוגית;

10. נושא שהוטל עליו חיסיון;

11. הצגה של משובים ושביעות רצון.

הדין

1. דברי פתיחה - ראש רשות החדשנות

דין: ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות ויו"ר המועצה, פתח את הישיבה וציין כי הוא פועל מול שר הכלכלה והתעשייה ושר האוצר להקמת ועדה לאיתור מועמדים לתפקיד נציג הציבור השלישי אשר יכהן כחבר מועצת הרשות. עוד ציין, כי רשות החדשנות ממשיכה לקדם את התקנת התקנות שעניינן גמול והחזר הוצאות לחברי המועצה מקרב הציבור.

לאחר מכן סקר ד"ר אפלבוים את ההתקדמות בפורום תל"ם בעניין תכנית פסיפס, ועדת הבדיקה בעניין הבינה המלאכותית והקמת ועדת הבדיקה לתחום של ביו-קונוורג'נס. עוד עדכן ד"ר אפלבוים כי התקבלה פנייה מהתאחדות התעשיינים בישראל (ובכלל זה באמצעות באי כוחם) בעניין החלטת המועצה אשר תיקנה את נספח א-1 - הוראות לעניין שיעור התמלוגים וכללים לתשלומם של מסלול הטבה מס' 36 - עידוד חדשנות טכנולוגית בתעשיית הייצור, וכי עתיד להישלח מענה בעניין.

אשר להליך איתור ובחירת המנכ"ל החדש, עדכן ד"ר אפלבוים כי הוגשו 65 מועמדות. בשלב זה חברת 'נישה' פועלת לניתוח המועמדות שהוגשו לאור תנאי הסף ואמות המידה, כשלאחר מכן המלצותיה יובאו לדיון והחלטה בוועדת האיתור. עוד ציין, כי התהליך מנוהל בצורה מסודרת על מנת לשמור על תקינותו. לבסוף, ציין כי מר אהרון אהרון צפוי להישאר בתפקיד מנכ"ל רשות החדשנות, ככל הנראה, עד לסוף דצמבר 2021 וכי בכל מקרה הוא יסייע ככל האפשר בקליטת המנכ"ל החדש לאחר היבחרו.

2. מעבר על ביצוע כלל החלטות המועצה מישיבות קודמות ועמידה במועדי ביצוע

דין: עו"ד צפריר נוימן, היועץ המשפטי, סקר את החלטות המועצה מישיבת מועצת הרשות שהתקיימה ביום 17 בספטמבר 2020 וציין כי עלו הסוגיות כדלקמן:

(1) הוחלט כי נדרש קיום ישיבת מועצה ייעודית לאחר החגים, על מנת שיוצג ניתוח של מצב השוק, ובכלל זה יוצגו הדו"חות של הרבעון השני וכן הדו"ח החדש של הרשות עם ארגון ה-IATI, לצורך בחינת ההשלכות והצעדים האופרטיביים שעל הרשות לנקוט. ישיבה כאמור נקבעה ליום 3 בדצמבר 2020.

(2) הוחלט כי הגם שמסלול הטבה מס' 26 - תכנית אתגר לא יובא בעתיד הקרוב לתיקון במועצה, יש להציג את הנתונים אודותיו ואודות תכנית התאמת מוצר של החטיבה הבינלאומית המופעלת במסגרת מסלול הטבה מס' 1 - קרן המו"פ, לצורך קיום דיון מסודר בעניינם. האמור יוצג במסגרת אישור תכנית העבודה של רשות החדשנות לשנת 2021.

בנוסף, ציין עו"ד נוימן כי בישיבת מועצת הרשות שהתקיימה ביום 15 ביולי 2020 נתבקש ניתוח של פעילות זירת ייצור מתקדם בשני היבטים: מהי נקודת החיתוך בין החברות המגישות בקשות למסלול ההטבה קרן המו"פ לבין מסלולי ההטבה של זירת ייצור מתקדם וכיצד מונעים ארביטראג' בין מסלולי ההטבות; מהם הפרמטרים שישמשו לבחינת האפקטיביות של מסלולי ההטבות של הזירה על מנת שניתן יהיה לוודא את נקודת החיתוך הנכונה עם מסלול ההטבה קרן המו"פ.

החלטה: הסקירות בעניין מסלול הטבה מס' 26 - תכנית אתגר ותכנית התאמת מוצר של החטיבה הבינלאומית המופעלת במסגרת מסלול הטבה מס' 1 - קרן המו"פ וכן פעילות זירת ייצור מתקדם תוצגנה במסגרת אישור תכנית העבודה של רשות החדשנות לשנת 2021.

3. עדכוני מנכ"ל שוטפים

דיון: מר אהרון אהרון, מנכ"ל רשות החדשנות, סקר את הפעילות של הערוץ המהיר (המופעל מכוח מסלול הטבה מס' 1 של רשות החדשנות - קרן המו"פ). הוגשו מכוחו 453 בקשות של חברות, כאשר 32% מהן לא הגישו בעבר בקשות לרשות החדשנות. מתוך כלל הבקשות שהוגשו, אושרו 55% מהן במענק ממוצע של 2.3 מיליון ש"ח. בנוסף, נערך סקר מקיף בקרב כ-200 מהן (אשר יוצג בהרחבה בישיבת המועצה הבאה), ממנו עולה, בין היתר, כי כ-75% מהחברות הינן חברות קטנות (עד 20 עובדים) בשלבי Round A-1 ו-Seed. לאחר מכן סקר מר אהרון את שתי התכניות החדשות בתחום של הון אנושי (מסלול הטבה מס' 44 - פיתוח הון אנושי עבור התעשייה עתירת הידע בישראל ומסלול הטבה מס' 45 - הכשרות הון אנושי לתעשייה), כאשר בשתיהן יש מספר גבוה של בקשות שהוגשו. במסגרת מסלול הטבה מס' 44 הוגשו 60 בקשות בתקציב כולל של כ-200 מיליון ש"ח ובמסלול הטבה מס' 45 הוגשו 128 בקשות (66% גופי הכשרה ו-34% מעסיקים). הוועדות צפויות להתכנס באמצע חודש דצמבר על מנת לדון בבקשות שהוגשו בשני מסלולי ההטבות.

בהמשך הציג מר אהרון נתונים אודות פעילות ה-C4IR ברשות החדשנות. עד כה ה-C4IR פעל ליצירת הממשקים עם ה-World Economic Forum מחד ועם הרגולטורים מאידך. בישיבת ועדת ההיגוי האחרונה הוסדר תהליך הבחירה של תחומי הפעילות וחודדו אמות המידה לקראת קבלת החלטות. בנוסף, עד כה אושרו 2 תחומים בהם המרכז יפעיל פרויקטים ראשוניים: קידום רגולציה להפעלת רכבים אוטונומיים בשיתוף עם משרד התחבורה והבטיחות בדרכים; קידום מסגרת רגולטורית ופיתוח אקוסיסטם לפעילות מסחרית אזרחית של רחפנים בשיתוף רשות התעופה האזרחית ומשרד התחבורה והבטיחות בדרכים. מר אהרון סקר את דו"ח מבקר המדינה בנושא אנרגיה ובכלל זה את עיקרי ההערות הנוגעות לפעילות רשות החדשנות:

(1) ההשקעה הממשלתית במו"פ במגזר האנרגיה בישראל נמוכה במידה ניכרת מהרמה המקובלת במדינות ה-OECD, זאת כתוצאה מתעדוף נמוך של השקעות במו"פ במגזר זה.

(2) כ-75% מסך המענקים ניתנו לענפי ההיי-טק שלא בהלימה לחלקם בכלכלת המדינה, שהוא מצומצם בהרבה מנתח תמיכה זה, וזאת אף על פי שלהיי-טק יש מקורות מימון משמעותיים במגזר העסקי

(3) מבקר המדינה המליץ כי רשות החדשנות תשקול את תמהיל השקעותיה, בכפוף למיפוי של צורכי הענפים השונים במשק וזיהוי כשלי שוק המחייבים מעורבות ממשלתית, ובפרט במגזר האנרגיה.

בעניין זה ציין מר אהרון כי רשות החדשנות הציגה למבקר המדינה את היקפי התמיכה הכוללים בתחום האנרגיה (85 מיליון ש"ח בשנת 2019), כמו גם נתונים המדגישים את מיקוד רשות החדשנות בכשלי שוק. כמו כן, השגות רשות החדשנות בעניין הדו"ח הועברו למבקר המדינה ונציגיו.

אשר לכוח האדם ברשות החדשנות, מר אהרון עדכן כי גב' נעמי קריגר כרמי, ראשת הזירה החברתית-ציבורית הודיעה על סיום תפקידה. הומלץ כי הזירה תנוהל על-ידי גב' אניה אלדן, ראשת זירת הזנק, עד לקבלת החלטה על-ידי המנכ"ל החדש. לעניין תפקיד מנהל החטיבה הבינלאומית, התקבלו 295 מועמדות, מתוכן 95 עמדו בתנאי הסף שנקבעו לתפקיד. התקיים דיון כיצד להמשיך לנהל את התהליך לאור תהליך בחירת המנכ"ל החדש שמנוהל גם הוא עתה.

לבסוף, הציג מר אהרון את ההכנות לשיבת מועצת הרשות שתתקיים ב-3 בדצמבר 2020. בישיבה יוצגו סקירה מעמיקה של מצב ההייטק וניתוח מעמיק של תוצאות הערוץ המהיר, הצגת תוצרי דיון ההנהלה בשאלות אסטרטגיות והצעת כיווני המנכ"ל להמשך וכן הצגה ואישור יעדי רשות החדשנות לשנת 2021.

התקיים דיון של המשתתפים אודות תקציב רשות החדשנות לשנת 2021. הוסבר על-ידי נציגי אגף התקציבים במשרד האוצר כי עדיין לא ידוע מה יהיה התקציב בשנה הבאה, כאשר סביר להניח שמדובר בתקציב המשכי, בין אם זה של שנת 2019 ובין אם זה של שנת 2020. בנוסף, תקציב רשות החדשנות בשנת 2019 היה 1.7 מיליארד ש"ח (כולל 100 מלש"ח של משרדי הממשלה במסגרת שיתופי הפעולה) ובשנת 2020 2.3 מיליארד ש"ח, כאשר השנה לא היו שיתופי פעולה ולא נכלל בסכום זה הפעילות של הגופים המוסדיים. מר אהרון ציין כי רשות החדשנות נערכת לתרחישים שונים בהקשר זה, כאשר תמיד עובדים על סמך בסיס כלשהו, כאשר יש חלופה עם תקציב גבוה יותר וחלופה עם תקציב נמוך יותר, ובכל מקרה נערך סינכרון בנושא מול משרד האוצר.

החלטה: רשות החדשנות תקדם את הליך בחירת מנהל החטיבה הבינלאומית. כאשר תתגבש רשימת המועמדים הסופית, הנושא יובא למועצת הרשות על מנת שתתקבל החלטה כיצד להתקדם בתהליך, בשים לב לסטאטוס הליך בחירת המנכ"ל החדש.

4. אישור מסלול הטבה חדש - מסלול הטבה מס' 46 - תכנית לעידוד השקעות הון ראשוני בחברות

בתחומים בעלי סיכון גבוה, מגובות הון סיכון

רקע: בהתאם לסעיף 8א(7) לחוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, תשמ"ד-1984 (להלן: "חוק החדשנות"), בסמכות מועצת הרשות לקבוע מסלולים למתן הטבות, את הוראות מסלולי ההטבות ואת תנאיהם. מטרת מסלול ההטבה החדש הינה לעודד הקמה של חברות הזנק חדשות ולהגדיל את שיעור ההצלחה של חברות הזנק.

דיון: גב' אניה אלדן, ראשת זירת הזנק, הציגה את הנושא וציינה כי בשנים האחרונות חלה ירידה עולמית בהשקעות הסייד (שלבים מוקדמים), כאשר במדינת ישראל המגמה באה לידי ביטוי בצורה בולטת יותר. בין השנים 2017-2019 הירידה הממוצעת בכמות גיוסי הסייד עמדה על 6.2% בממוצע לשנה, כאשר בשנת 2019 הייתה ירידה חדשה יותר של 12.2%. התוצאה הינה ירידה משמעותית במספר חברות ההזנק הנפתחות כל שנה, כאשר המצב הוחמר בשל משבר נגיף הקורונה. משמעות הדברים הינה שבעוד מספר שנים צפויה ירידה בצמיחה.

לאחר מכן ציינה כי ניתן לראות ירידה שנתית ממוצעת של 25% במספר חברות ההזנק הנפתחות במדינת ישראל, כאשר הפער הולך וקטן בין מספר החברות הנפתחות לבין מספר החברות הנסגרות.

גב' אלדן הציגה תמונת מצב מהעולם של שלבי הגיוס המוקדמים, בהתייחס לשלבי ה-Seed, PreSeed ו-Early Stage. ישנם מספר כשלי שוק בהשקעות בשלבי הסייד ובכללם רמת סיכון גבוהה מאד בהשקעה, המלווה בקושי ביצועי בהעמדת תיק השקעות אשר יקטין את הסיכון. בנוסף, השקעה בשלב מוקדם דורשת תקורה ניהולית גבוהה מאד, אל מול מגבלה של היקף ההשקעה האפשרי הנמוך הנובע משלב מוקדם של החברה. נוכח האמור, על המדיניות הממשלתית לעודד פתיחת חברות הזנק חדשות בישראל, תוך התמקדות בגישור הפערים כדוגמת תמיכה בהשקעות ומיזמים בסיכון גבוה בשלב הקמת חברות ההזנק, תמרוץ משקיעים ממוסדים בעלי ערך מוסף לפעילות השקעות בשלבי הסייד, קידום יזמות באוכלוסיות בתת-ייצוג וכו'.

התקיים דיון של המשתתפים אודות האסטרטגיה והיעדים של רשות החדשנות לאור מסלול הטבה זה ומסלול ההטבה החדש - מסלול הטבה מס' 4 - חממות טכנולוגיות 2020. ד"ר אפלבום ציין כי יתקיים דיון מעמיק בעניין במהלך ישיבת המועצה של יום 3 בדצמבר 2020.

גב' אלדן הציגה את מטרות מסלול ההטבה כדלקמן: לעודד משקיעים עם ערך מוסף בשלבי השקעה מוקדמים; לייצר אלטרנטיבה למדיניות תמיכה בהשקעות סיד (לא רק חממה, או התניית גיוס) – כדי שבסוף הפיילוט להחליט איזה כלי אופטימאלי באיזה מקרה, ולהקצות משאבים באופן אופטימאלי; לעודד השקעות סיד בתחומי סיכון גבוה על ידי משקיעים בשלבים מאוחרים יותר; לתת פתרון קצר טווח לירידת השקעות סיד מגוונות במשבר הכלכלי; להאיץ יצירת קרנות סיד חדשות; מוצע במקום תכנית MicroVC שתוכננה על ידי זירת הזנק במקור.

עיקר מסלול ההטבה כפי שהוצגו הינם: חברות Seed אשר יוגדרו כתחומי סיכון גבוה ושיש משקיע הון סיכון מנוסה שמעוניין להשקיע בהן השקעה ראשונה - תקבל מענק אשר יעמוד על 40% מסיבוב השקעה, עד 3.5 מיליון ש"ח למענק (50% בהחלטת ועדת המחקר על מיזמים מפריפריה ואוכלוסיות בתת-ייצוג); המשקיע יוכל לקבל מהחברה WARRANT (אופציה) ל-3 שנים או עד גיוס משמעותי בגובה המענק; במימוש האופציה, המשקיע יקבל מניות בחברה כפי שסוכם מראש וסכום המענק יוחזר לרשות החדשנות עם ריבית שנתית של 5%; חוק החדשנות יחול על החברה גם אחרי מימוש האופציה.

החלטה: לאשר את מסלול ההטבה החדש - מסלול הטבה מס' 46 - תכנית לעידוד השקעות הון ראשוני בחברות בתחומים בעלי סיכון גבוה, מגובות הון סיכון, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון.

בנוסף, תיערך בחינה של אפקטיביות מסלול ההטבה אשר תוצאותיה יוצגו למועצה בישיבה שתתקיים ברבעון הרביעי של שנת 2021.

5. אישור מסלול הטבה חדש - מסלול הטבה מס' 4 - חממות טכנולוגיות 2020

רקע: בהתאם לסעיף 8א(7) לחוק החדשנות, בסמכות מועצת הרשות לקבוע מסלולים למתן הטבות, את הוראות מסלולי ההטבות ואת תנאיהם. מטרת מסלול ההטבה החדש הינן: לעודד השקעות בשלבים ראשוניים של מיזמים טכנולוגיים באמצעות יצירת מערך סיוע ותמיכה שיזרוז את הפיכתם של רעיונות טכנולוגיים חדשניים הנמצאים בשלב פיתוח ראשוני לחברות הזנק בשלות ומתאימות לגיוס השקעות הון פרטי; לעודד יזמות טכנולוגית ומסחור של טכנולוגיות פורצות דרך מהאקדמיה לתעשייה; לחזק את סביבת החדשנות של ישראל בתחום השקעות סיד (Seed Investment), ובכך לחזק ולקדם את התעשייה בישראל בפרט ואת כלכלת ישראל בכלל; לסייע לחברות הזנק בתעשיות טכנולוגיות ייחודיות ומורכבות לגבש ולבדוק מוצרים, לבצע הוכחת היתכנות טכנולוגית, פיילוטים, היערכות שיווקית וכו'.

דיון: גב' אניה אלדן, ראשת זירת הזנק, הציגה את מסלול ההטבה החדש בהמשך להצגת אסטרטגיית ההנבטה של הזירה בנושא הקודם. לאחר מכן סקרה את מטרת מסלול ההטבה החדש (כמפורט לעיל) וכן את עיקרי מסלול ההטבה: הזכיינים יבחרו באמצעות הליכים תחרותיים ללא העדפה גיאוגרפית – הזכייין ישכנע שיש קשר חיובי בין תחום הפעילות למקום מושבה של החממה. ההליך התחרותי לבחירת הזכיינים כולל תנאי סף ואמות מידה. תקופת הזיכיון תהיה 5 שנים עם אפשרות להארכת התקופה ב-3 שנים נוספות לפי שיקול דעת הוועדה וכללים שייקבעו על-ידה. על הזכייין יחולו חובות שונות, ובכלל זה: להפעיל חממה המהווה מסגרת תומכת, בעלת צוות ואמצעים מתאימים, המאפשרים ליזמים לפתח במסגרתה חברות חממה ולפעול ליצירת חברות חממה או לאתר פרויקטים קיימים, לרבות מסחור ידע מאקדמיה, ולאחר מכן לבדוק ולבחור פרויקטים מתאימים להפעלה בחממת הזנק. התמריצים לחממה: סיוע ברכישת ציוד להקמת מעבדה מרכזית לטובת חברות חממה - מענק בגובה עד 2 מיליון ש"ח המהווה 50% מהתקציב המאושר לתקופת הזיכיון; מינוף השקעות סיד בחברות חדשניות ועתירות סיכונים.

לאחר מכן הציגה גב' אלדן את התמריצים לחברות החממה:

- (1) תקופת ביצוע מקדמית - לביצוע העברת ידע מהאקדמיה - מענק בגובה עד 1.275 מיליון ש"ח המהווה 85% מהתקציב המאושר.
- (2) תקופת ביצוע ראשונה - מענק בגובה 2.125 מיליון ש"ח המהווה 85% מהתקציב המאושר.
- (3) תקופת ביצוע שנייה - מענק בגובה 1.5 מיליון ש"ח המהווה 60% מהתקציב המאושר, או מענק בגובה 1.875 מיליון ש"ח המהווה 75% מהתקציב המאושר - לחברות חממה בתחומים נבחרים.

לשאלת חברי המועצה השיבה גב' אלדן כי מודל החממות הטכנולוגיות הקודם היה מוצלח, אולם תקופת זיכיון של 8 שנים הינה ארוכה, ולכן במסלול החדש התקופה שונתה ל-5 שנים עם אופציה להארכה. בנוסף, הירידה במספר החממות במסלול ההטבה החדש צפוי, בין היתר, גם מסיבות תקציביות אך גם בשל מסלול הטבה מס' 46 החדש.

בהמשך התקיים דיון בשאלה האם נכון לצמצם את מספר החממות בשים לב לכך שמסלול הטבה מס' 3 – חממות טכנולוגיות היה מוצלח. הוסבר כי מספר החברות שגייסו סיד השנה הינו מזערי ולכן הנתון אודות מספר החברות שנפתחו השנה אינו מייצג את המצב. מר אהרון אהרון ציין כי מספר חברות ההזנק בהן רשות החדשנות תמכה השנה לא השתנה וכך גם המדיניות של רשות החדשנות. חברי מועצת הרשות ציינו כי במסגרת הדיון אודות האסטרטגיה של רשות החדשנות נכון יהיה לקיים דיון גם אודות ליבת הפעילות של רשות החדשנות וחלוקת המשאבים שלה בין הפעילויות השונות.

החלטה: לאשר את מסלול ההטבה החדש - מסלול הטבה מס' 4 - חממות טכנולוגיות 2020, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון.

בנוסף, תיערך בחינה של אפקטיביות מסלול ההטבה אשר תוצאותיה יוצגו למועצה בישיבה שתתקיים ברבעון הרביעי של שנת 2021.

6. הצגת עבודה בנושא תמלוגים

רקע: סעיף 21 לחוק החדשנות קובע כי מי שניתן לו אישור במסגרת מסלולי הטבות שבהם קבעה מועצת הרשות תשלום תמלוגים, ישלם לאוצר המדינה תמלוגים מכל הכנסה הנובעת מהמוצר, שפותח במסגרת התכנית או הנובע ממנה, לרבות שירותים הנלווים למוצר או הכרוכים בו, והכל בין אם ההכנסה נוצרה אצל מי שניתן לו האישור או אצל אדם או תאגיד קשור. בנוסף, התמלוגים ישולמו בשיעורים ולפי הוראות שתקבע מועצת הרשות במסלולי הטבות השונים.

דיון: מר שגיא דגן, ראש זירת חברות בצמיחה, סקר את הרקע של מנגנון גביית התמלוגים כפי שהיה קיים בלשכת המדען הראשי במשרד הכלכלה והתעשייה וכיום ברשות החדשנות. בנוסף, נסקרו השפעות של אירועים שונים, ובכלל זה האפשרות להעברת ידע, דבר שהגביר את הוודאות למגישי הבקשות ומשקיעים, וכן את מתן הפטורים לחברות, כפי שקיים במסלול הטבה מס' 36 של רשות החדשנות - עידוד חדשנות טכנולוגית בתעשיית הייצור.

בהמשך סקר מר דגן את הצרכים והסיבה העומדת מאחורי הצורך בהחלת הדרישה לתשלום תמלוגים. כמו כן, ציין כי עבור החברות, הדרישה לתשלום תמלוגים והבירוקרטיה הכרוכה בכך (לרבות דרישת הדיווחים), מהווים עלות אשר נדרשת לעמוד בדרישות הדיווחים והתשלומים נושאים עלות/משאבים ארגוניים והם אחד מהשיקולים שנשקלים בעת ההחלטה האם להגיש בקשה לרשות החדשנות. עם זאת, תשלום התמלוגים והעברת הדיווחים מאפשרים לרשות החדשנות לגוון את מקורות המימון שלה ואף מעניקים לה יכולת מעקב אחר תכניות המו"פ שאושרו ואפקטיביות מסלולי הטבות השונים.

לאחר מכן סקר מר דגן את יתרונות מדיניות התמלוגים הנוכחית: מידת החזר מתואמת עם מידת ההצלחה (בניגוד להלוואה מותנית); קיימת אפשרות לפריסת החזרים לאורך זמן; קיימת פשטות בהתחשבות היקף הגבייה; מאפשר מודל אחיד כולם (מונע ארביטראג' בין מסלולי הטבות וסטנדרט בעת הליך הבדיקה). בנוסף, הוצגו החסרונות של המדיניות: חוסר מתאם עם שיעור הרווח (תשלום של

חברה הפסדית); מנגנון דיווח בירוקרטי; מחיר המענק כיום נמוך משמעותית מאשראי בנקאי (פגיעה באפקטיביות הסנן); תימרוץ ליישום צר של המו"פ (למוצר בודד שיהיה חייב בתמלוגים).

לאחר מכן הוצגו נתונים אודות ההכנסות מתמלוגים בתקופה שבין השנים 2010-2020, נתונים אודות פרויקטים מחויבים בתמלוגים, שיעור המענקים הפטורים מסך תקציב רשות החדשנות וכן נתונים אודות מסלולי ההטבות השונים של רשות החדשנות הפטורים מתשלום תמלוגים.

מר אבירם זילטי, מנהל חטיבת התפעול והתמיכות, סקר את ההליכים המתנהלים מול חברות שאינן מעבירות דיווחים כנדרש או שאינן משלמות את התמלוגים בהם הן מחויבות. כמו כן, סקר את הפעולות בהן רשות החדשנות נוקטת בעניין זה, לרבות שימוש במשרדים חקירתיים, פעולות לאיתור חייבים והליכים משפטיים שמתנהלים.

לבסוף, סקר מר דגן את נושא שיפור אמצעי הגבייה, בחינת חובת תשלום תמלוגים (כדוגמת מאגדים) ובחינת מבנה התמריצים המיטבי.

החלטה: ברבעון השני של שנת 2021 יוצג בפני מועצת הרשות דיווח של מר אבירם זילטי, מנהל חטיבת התפעול והתמיכות, אודות פעולות הגבייה בהן נוקטות רשות החדשנות. בנוסף, יתקיים דיון אודות החלת חובת תשלום תמלוגים על מאגדים, מסחור ידע וחברות גדולות (לרבות הסדר תמלוגים) וכן תוצג בחינת מבנה התמריצים במודל התמלוגים.

7. תיקון מסלול הטבה מס' 2 - תמיכה בחדשנות טכנולוגית של התעשייה בשיתוף עם גורמי ממשל - הוספת מסלול משנה חדש - שת"פ עם משרד הביטחון - מפא"ת

רקע: בהתאם לסעיף 8א(7) לחוק החדשנות, בסמכות מועצת הרשות לקבוע מסלולים למתן הטבות, את הוראות מסלולי ההטבות ואת תנאיהם. מטרת מסלול ההטבה הינה לתת מענה לכשלי שוק הקיימים במערכות חדשנות וחדשות וצומחות, לרבות בשל רגולציה והשפעה ממשלתית, ובאים לידי ביטוי ברמות סיכון טכנולוגי ומורכבות ביצועית גבוהה, בגישה מוגבלת לאתרי הרצה או בקבלת אישורים רגולטוריים עבורם.

דיון: ד"ר אביב זאבי, ראש זירת תשתיות טכנולוגיות, הציג את הנושא וציין כי מטרת תיקון מסלול ההטבה (על-ידי הוספת מסלול הטבה מס' 20 – מימ"ד (מינוף מו"פ דואלי)) כחלק ממסלול ההטבה הינה רתימת התעשייה הביטחונית ליציאת מנועי צמיחה על-ידי טיוב כלי המימון של רשות החדשנות תוך יצירת שת"פ עם גופי מערכת הביטחון.

ארבעת תתי-המסלולים שיופעלו במסגרת מסלול המשנה החדש הינם:

(1) **תת-מסלול הכוונת ידע באקדמיה:** המטרה - תמיכה בתכניות מו"פ דואלי באקדמיה, בליווי של תאגיד תומך, לצורך ביצוע מו"פ היישומי המצוי באקדמיה לכדי מחקר ופיתוח בתעשייה הישראלית.

המוטיבציה - הכוונת ידע יישומי מהאקדמיה לצרכים מבצעיים לצד פיתוח טכנולוגי בתעשייה לכדי מוצרים אזרחיים במימון משותף.

השינוי לעומת הפעילות הקיימת - אורך מקסימלי לפרויקט - השוואת תנאים למסלול משנה הכוונת ידע הקיים במסגרת מסלול הטבה מס' 5 – פיתוח תשתיות טכנולוגיות, מסחור והכוונת ידע אקדמי, על מנת לפשט את מגוון החלופות להגשה בקשה ומניעת בנצ'מרקינג.

(2) **תת מסלול מסחור ידע**: המטרה - תמיכה בתכניות מו"פ דואלי אשר תוגשנה על-ידי תאגידים תעשייתיים אליהם יחברו מוסדות מחקר או מוסדות מחקר זרים, לצורך חזרה ותיקוף של תוצאות המחקר כפי שהושגו על-ידי מוסד המחקר והתאמת הידע לצורכי התאגיד התעשייתי. המוטיבציה - עידוד העברת ידע מהאקדמיה לתעשייה ביטחונית או דואלית שיכולה לשמש לפיתוח מוצר/ים בעל צורך מבצעי ואזרחי.

השינוי לעומת הפעילות הקיימת - הוספת יבוא ידע. כלומר, הוספת האופציה להכליל מקורות ידע זרים בהתאמה למסלול משנה מסחור ידע הקיים במסגרת מסלול הטבה מס' 5 – פיתוח תשתיות טכנולוגיות, מסחור והכוונת ידע אקדמי, על מנת להגדיל את איכות ומגוון הבקשות.

(3) **תת-מסלול טכנולוגיה טרום-מוצרית בתעשייה**: המטרה - תמיכה בתכניות מו"פ דואלי, שהינן תכניות לביצוע חדשנות טכנולוגית ארוכת טווח על-ידי תאגיד תעשייתי או יזם או שני תאגידים תעשייתיים במשותף או על-ידי יזם ותאגיד תעשייתי במשותף.

המוטיבציה - כאשר מדובר במבקש אחד, עידוד פיתוח טכנולוגיה טרום מוצרית בעלת מנעד יישומים רחב בתעשייה דואלית. כאשר מדובר בשני מבקשים, הורדת הסיכון שבשילוב של טכנולוגיה חדשנית במערכות מורכבות של אינטגרטור תעשייתי.

השינוי לעומת הפעילות הקיימת - השינוי: (1) מיקוד במו"פ טרום מוצרי על מנת לטייב את השת"פ מול מפא"ת. (2) פתיחות לחברות גדולות על מנת להגדיל את היקף הבקשות ולמנף ולטייב אותן.

(4) **תת-מסלול מו"פ דואלי בתעשיית הייצור**: ד"ר מלכה ניר, ראשת זירת ייצור מתקדם, ציינה כי מדובר בפעילות חדשה שלא הייתה קיימת קודם לכן. במסגרת תת-המסלול תינתן תמיכה בתכניות מחקר ופיתוח דואלי במטרה לקדם את שיפור התחרותיות והפריון בתעשיית הייצור, וקידום חברות שלמות. המוטיבציה לכך הינה שינוי הסכם הסיוע הביטחוני צפוי להשפיע על ספקי המשנה בישראל של התעשייה הביטחונית, ומהווה חשש לאובדן ידע לחו"ל.

בנוסף, פרט להוספת מסלול המשנה החדש, נערכו תיקונים במסלול ההטבה עצמו על מנת לבצע התאמות לנוסחים הקיימים במסלולי ההטבות האחרים של רשות החדשנות, על מנת ליצור אחידות בין כלל מסלולי ההטבות של רשות החדשנות.

לשאלת חברי מועצת הרשות השיב ד"ר זאבי כי לאחר שנה תהיה חשיבה נוספת בכל הנוגע להקצאת התקציבים בתת-המסלולים השונים.

החלטה: לאשר את תיקון מסלול הטבה מס' 2 - תמיכה בחדשנות טכנולוגית של התעשייה בשיתוף עם גורמי ממשל, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון.

בנוסף, חברי מועצת הרשות ביקשו כי תיערך בחינה ביחס לחלוקת התקציב של מסלול המשנה, כך שבמקום 2/3 רשות החדשנות ו-1/3 משרד הביטחון, חלוקת התקציב בין שני הגורמים תהא 50%-50%.

8. אישור מסלול הטבה חדש - מסלול הטבה מס' 48 - קידום יזמות טכנולוגית בעיר באר שבע

רקע: בהתאם לסעיף 8א(7) לחוק החדשנות, בסמכות מועצת הרשות לקבוע מסלולים למתן הטבות, את הוראות מסלולי ההטבות ואת תנאיהם. מטרת מסלול ההטבה החדש, אשר עקרוניתו אושרו בישיבת מועצת הרשות שהתקיימה ביום 17 בספטמבר 2020, הינה קידום יזמות טכנולוגית והגדלת מספר חברות הזנק בעיר באר שבע, בדגש על תחומי הפעילות שבהם קיימים עוגנים תעשייתיים שיכולים להיות מוקד משיכה לחברות: ICT, בריאות, תעשייה וקיימות.

דיון: גב' אניה אלדן, ראשת זירת הזנק, הציגה את הנושא וציינה כי מדובר במסלול הטבה אשר העבודה עליו ברשות החדשנות החלה לפני כשנה וחצי. הרצון הינו להגדיל את הפעילות בעיר באר שבע, למרות שכבר נעשו השקעות מאסיביות בעבר. מבחינת מסלול ההטבה, הוא דומה במהותו למסלול הטבה מס' 38 – קידום יזמות טכנולוגית בעיר חיפה.

לאחר מכן סקרה גב' אלדן את עקרונות מסלול ההטבה: הזכין יבחר באמצעות הליכים תחרותיים. ההליך התחרותי לבחירת הזכיינים כולל תנאי סף ואמות מידה. תקופת הזיכיון תהיה 4 שנים. על הזכין יחולו חובות שונות, ובכלל זה: להעמיד ועדת היגוי מקומית, לבנות תכנית עסקית מפורטת, לנהל ולבצע מעקב אחר תקציב מאושר, לבצע את הפעילות העירונית שהוגשה, לעמוד ביעדים שיאושרו על ידי הוועדה ולהעמיד מימון משלים בסך של 5 מיליון ש"ח לפחות.

בנוסף, המענק המרבי הכולל של 25 מיליון ש"ח יינתן לגורם המבצע שייבחר לפי החלוקה: מענק מרבי של 19 מיליון ש"ח לחיזוק התשתיות העירוניות וחיזוק הקהילה היזמית בעיר שיכללו, בין היתר: (1) מענק מרבי של 8 מיליון ש"ח לבנייה והנגשה של תשתיות טכנולוגיות/מרכזי ידע (קיימות וחדשות). (2) מענק מרבי של 5 מיליון ש"ח לחיזוק קהילת יזמות בעיר. (3) מענק מרבי של 6 מיליון ש"ח לעידוד הקמת תשתיות מו"פ עבור חברות גדולות שיפעלו בעיר. בנוסף, מענק מרבי של 1 מיליון ש"ח לטובת מנהל פרויקט שירכז את הפעילות במשרה מלאה וכן מענק מרבי של 5 מיליון ש"ח לטובת מיתוג ושיווק.

לאחר מכן, עו"ד צפיר נוימן, היועץ המשפטי, סקר את תהליך אישור מסלול ההטבה, שכן הוא כולל מתן העדפה אזורית לעיר באר שבע. לכן, נדרש אישור מועצת הרשות גם לחוות הדעת בעניין ההעדפה האזורית שהופצה ביחד עם מסלול ההטבה. ככל שמסלול ההטבה וחוות הדעת יאושרו על-ידי מועצת הרשות, יהיה צורך גם לקבל את אישור שר הכלכלה והתעשייה ולאחר מכן אף אישור ועדת הכספים של הכנסת לעניין ההעדפה האזורית.

גב' אלדן ציינה כי במקביל לפעילות מטעם רשות החדשנות, המועצה הלאומית לכלכלה, בשיתוף עם משרדי ממשלה נוספים, מקדמת פעילות של רובע חדשנות בעיר באר שבע, אשר ינוהל על-ידי מנהלת. גב' נועה שוקרון מאגף התקציבים ציינה המטרה הינה לאפשר סנכרון בין הגופים השונים על מנת שניתן יהיה לוודא שהתקציבים יהיו מכפיל כוח. לכן, התבקש אישור מועצת הרשות לכך שבמידת הצורך ובטרם הדיון בוועדת הכספים בעניין ההעדפה האזורית, ייערכו תיקונים בנוסח מסלול ההטבה.

החלטה: לאשר את מסלול ההטבה החדש - מסלול הטבה מס' 48 - קידום יזמות טכנולוגית בעיר באר שבע, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון, ולאור כך שהתקציב שיוקצה לטובת הפעילות מכוח מסלול ההטבה יהא תקציב תוספתי לתקציבה של רשות החדשנות.

בנוסף, לאמץ את עמדת רשות החדשנות (אשר פורטה בנייר העמדה שהופץ טרם הדיון) כחוות דעת של מועצת הרשות, לצורך הגשתה לשר הכלכלה והתעשייה ושר האוצר, בהתאם לסעיף 15(לוג) לחוק החדשנות.

כמו כן, אם עד להעברת מסלול ההטבה לוועדת הכספים תתקבל החלטה על ידי הגורמים המוסמכים לקמתה של מנהלה עירונית בעיר באר שבע לקידום חדשנות טכנולוגית בעיר, רשות החדשנות תביא את הדבר לידיעת מועצת הרשות והמועצה תחליט אם לעדכן את הוראות מסלול ההטבה לאור כך.

9. תיקון מסלול הטבה מס' 29 - תכנית מעבדות לחדשנות טכנולוגית

רקע: בהתאם לסעיף 8א(7) לחוק החדשנות, בסמכות מועצת הרשות לקבוע מסלולים למתן הטבות, את הוראות מסלולי ההטבות ואת תנאיהם. מטרתו העיקרית של מסלול ההטבה הינה לאפשר לחברות מתמחות, באמצעות מעבדות לחדשנות, ליישם תהליכים של "חדשנות פתוחה" ולסייע להן לגדול ולהתבסס בישראל, וכן לחזק את סביבת החדשנות הייחודית של ישראל, ובכך לחזק ולקדם את התעשייה בישראל בפרט ואת כלכלת ישראל בכלל. מטרה נוספת הינה לסייע לחברות הזנק בתעשיות טכנולוגיות ייחודיות, לרבות בתחום תעשיות הייצור, הזקוקות לגישה לתשתיות טכנולוגיות כמו אמצעי ייצור או פיתוח מתקדמים או הבנת שוק וערוצי שיווק או לידע או מומחיות ייחודיים לשם גיבוש ובדיקת מוצרים, הוכחת היתכנות טכנולוגית, ביצוע פיילוטס, היערכות שיווקית וכו'.

דיון: גבי' אניה אלדן, ראשת זירת הזנק, ציינה כי עיקר התיקון הנוכחי במסלול ההטבה הינו התאמתו לנוסחים של מסלולי ההטבות האחרים של רשות החדשנות, בכפוף לביצוע ההתאמות הנדרשות למסלול ההטבה הספציפי. בנוסף לכך, שני סעיפים שהופיעו בנהלי מסלול ההטבה הועברו כעת למסלול ההטבה עצמו: "זכויות מעבדה לחדשנות בהון המניית של חברת מעבדה" ו"זכויות בידע המפותח במסגרת פרויקט המעבדה".

החלטה: לאשר את תיקון מסלול הטבה מס' 29 - תכנית מעבדות לחדשנות טכנולוגית, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון.

10. על נושא זה הוחלט להטיל חיסיון מכוח סעיף 8ד(ט) לחוק החדשנות

11. הצגה של משובים ושביעות רצון

רקע: בישיבת מועצת הרשות שהתקיימה ביום 3.1.2020 התקיים דיון בנושא "אישור עקרונות תפיסת השירות ברשות החדשנות". במסגרת הדיון נקבע כי רשות החדשנות תערוך תהליך סדור של קבלת

משובים מלקוחות שקיבלו שירות מרשות החדשנות, לצורך בירור שביעות רצון. מערך הלקוחות בחטיבת המשאבים התחיל לפעול במבנה הארגוני החדש ותצורת העבודה החדשה החל מינואר 2020.

דיון: מר אייל זעירא, מנהל חטיבת הלקוחות והמשאבים, עדכן כי בימים אלה חברת פייסבוק אישרה מתן וואטס-אפ עסקי לרשות החדשנות, כאשר המשמעות הינה ערוץ תקשורת נוסף עם לקוחות רשות החדשנות.

מר דניאל פרויד, מנהל מערך הלקוחות, הציג את שני היעדים כפי שנקבע על-ידי מועצת הרשות: הפעלת מערך הלקוחות בשיטה חדשה, כך של-80% מהפניות יינתן מענה בכלל הערוצים בתוך 2 ימים עבודה ול-20% מהפניות יינתן מענה בכלל הערוצים בתוך 5 ימי עבודה; ביצוע 2 סקרי שביעות רצון לקוחות, הפקת לקחים ושיפור של 10% בין שני הסקרים.

לאחר מכן הוצגו נתונים אודות המענה הטלפוני בכלל הרשות ביחס לשנים 2019 ו-2020, כאשר בשנת 2020 היה שיפור משמעותי, דבר שהוביל לירידה במספר השיחות החוזרות.

בנוסף, הוצגו נתונים אודות שני סקרי הלקוחות שבוצעו. שני הסקרים נשלחו ליותר מ-700 חברות, כאשר המענה לסקר הראשון היה בשיעור של 10% ובסקר השני שיעור המענה היה 34%. הציון הממוצע שניתן לרשות החדשות היה 4.39 והציון הממוצע בסקר השני היה 4.56, כאשר גם שיעור שבעי הרצון מהמשיבים עלה מ-88.57% ל-89.7%.

לאחר מכן הוצגו נתונים אודות כמות הפניות שטופלו במערך הלקוחות מתחילת שנת 2020, בשים לב למשל הזמן שארך הטיפול בהן, חלוקה לפי נושאי הפנייה ולפי הרבעונים השונים של השנה.

בהמשך סקר מר פרויד את ההיזון החוזר האוטומטי של הלקוחות בסגירת כל פנייה. בתחילת השנה הוטעמה מערכת לניהול פניות דיגיטליות רב ערוצית. מאמצע חודש ספטמבר 2020 נשלח משוב שביעות רצון בצורה אוטומטית בגמר טיפול בכל פניה. הציון הממוצע של שביעות הרצון ממערך הלקוחות עומד על 80%. בנוסף, הציג מר פרויד גם מדד שירות משוקלל, כאשר כולל מדידת הפרמטרים של טלפוניה, סקר לקוחות ומשוב לקוחות. הציון של מדד השירות המשוקלל הינו 83%.

כמו כן, הוכנסו שני כלים נוספים לשיפור התקשורת עם הלקוחות: שירות voice2mail שמאפשר לקבל הודעות שמשאירים לקוחות באמצעות המייל האישי וערוץ ישיר למר אייל זעירא בעקבות חוסר שביעות רצון. בכלי זה התקבלו מתחילת השנה 2 פניות בלבד והן טופלו בתוך 2 ימי עבודה.

לשאלת חברי מועצת הרשות השיב מר פרויד כי הוא מצוי בקשר עם הגוף שאחראי על שיפור השירות הממשלתי, כאשר המענה הכללי הוא 67%, אולם בשירות הממשלתי אין אמצעי תקשורת כפי שקיימים ברשות החדשנות (כדוגמת הוואטס-אפ העסקי). לסיום, חברי מועצת הרשות שיבחו את הפעילות של מערך הלקוחות.

ד"ר עמירם אפלבוים
ראש רשות החדשנות

